

Vellesa explotada i mal atesa

**Eva Navarrete
Sara Quintana**
Sal-CUP
Les Franqueses
@CUPFranqueses

La setmana passada vam participar en el col·loqui “Què passa amb les residències de gent gran” a Santa Coloma de Gramenet, on des de fa anys reclamen una segona residència cent per cent pública. Hi va ser també la diputada Basha Changue, que ha denunciat al Parlament la falta de planificació d'aquests equipaments en el territori i ha defensat que siguin de gestió pública, per evitar que grans empreses privades s'embutxaquin diners públics sense garantir ni una atenció de qualitat als usuaris ni unes condicions laborals dignes.

Com a Sal-CUP hi vam exposar les irregularitats i pràctiques perverses que hem destapat a les Franqueses, unes pràctiques derivades de la falta de planificació i d'inversió de l'administració competent (la Generalitat) i de la utilització de les necessitats de la gent gran com a font de vots i de diners per als interessos privats. Complementant l'exigència de residències públiques, vam subratllar la importància de l'espai on es construeixen, la grandària i la integració en la vida dels barris, i vam aportar la nostra visió de l'atenció a la vellesa més enllà de l'atenció residencial: la necessitat que els governs locals facilitin l'autonomia personal i la integració en la comunitat, perquè l'ingrés en una residència sigui la darrera opció.

CONNIVÈNCIA D'INTERESSOS I OPACITAT

No ens estendem en detalls sobre aspectes que ja hem denunciat públicament i també davant instàncies superiors (síndic, Antifrau...) amb relació al projecte de residència i centre de dia a Bellavista i el projecte d'ampliació de la residència de Corró d'Avall, dos casos que tenen en comú la intervenció d'interessos privats i partidistes i la manca de dades fiables.

Sobre el projecte de residència i centre de dia, ens hi hem oposat des del primer moment per diverses raons: perquè no respon a les necessitats de Bellavista –se'n justifica la necessitat amb dades comarcals i obsoletes–; perquè se cedeix terreny públic i s'aporta un milió d'euros públics per garantir el benefici privat; i perquè les característiques físiques i la situació de la parcel·la encareixen la construcció i aïllen els residents del barri i la vida comunitària. S'hi afegixen els interessos electorals que van portar a adjudicar el projecte en un procés amb molts indicis d'irregularitats.

Pel que fa a la residència de Corró d'Avall, activa des de fa prop de 20 anys, és propietat de la Fundació Privada Les Franqueses per a la Gent Gran. Es va construir a tres bandes (Generalitat, Ajuntament i Fundació) sobre un solar municipal que el govern local va donar a la Fundació. L'any passat aquesta entitat privada va demanar a l'Ajuntament de modificar el planejament per poder ampliar el nombre de places. Ens hi vam oposar perquè l'ampliació implicaria malmetre el model de residència familiar que garanteix una atenció de qualitat; i perquè la modificació urbanística que es demanava no es pot autoritzar a un centre privat. Els privilegis que els successius governs han concedit a aquesta fundació són nombrosos i s'han fet amb una opacitat més que notable, sense donar compte ni de la gestió de les aportacions públiques ni dels criteris amb què es decideix atendre unes persones o unes altres, cosa que fa sospitar intercanvis de favors i tràfic d'influències.

Ara bé, sabem que aquesta mena de vicis no són exclusius de les Franqueses, sinó que són conseqüència de les mancances en l'atenció a la població de més edat, que sempre ha estat blanc fàcil d'interessos electorals, i que els darrers anys s'ha

HERNÁN PINERA

Sotmeses a polítiques assistencialistes i segregadores, les persones grans són un sector cobejat pel poder polític i econòmic

Allò que facilita la vida i l'autonomia de les persones de més edat també contribueix al benestar del conjunt de la població

convertit en un sector molt atractiu per als interessos capitalistes, amb pràctiques que no fomenten l'autonomia sinó la dependència d'una clientela captiva que els garanteix beneficis.

DIRIGISME I MANCA DE COORDINACIÓ

A les Franqueses, l'atenció a la gent gran depèn de dues regidories: la de Polítiques Socials i la de Gent Gran; aquesta es limita a organitzar activitats de lleure, i ofereix un mateix programa als cinc nuclis de població, sense tenir en compte les inquietuds ni els interessos dels col·lectius receptors, perquè no hi ha cap espai de participació que permeti recollir-los. Per la seva banda, la de Polítiques Socials, que atén també altres col·lectius, està mancada de recursos, i externalitza els serveis, dels quals no pot controlar directament la qualitat. Així, ens trobem amb un servei d'atenció domiciliària dependent del Consell Comarcal i externalitzat en una empresa privada, i un servei de teleassistència també externalitzat, ara a través de la Diputació, i també sense garantia de bon servei. Agreujant el desgavell, la fundació privada propietària de la residència de Corró d'Avall ofereix serveis a domicili amb finançament municipal per la via d'un conveni amb la regidoria de Gent Gran, malgrat que aquests serveis –que efectivament són competència de l'Ajuntament– s'haurien de coordinar des de Serveis Socials, i mitjançant una licitació transparent en el cas que es volguessin externalitzar.

A més, la falta de coordinació entre àrees i de

treball en xarxa comporta altres efectes indesitjables. N'esmentem dos exemples: 1. La programació d'activitats culturals específiques per a gent gran no té en compte la programació cultural general, fet que provoca la segregació del col·lectiu. 2. De la convocatòria de subvencions per a l'adequació d'habitatges, només es va aprofitar la quarta part del pressupost assignat, perquè no es va preveure que a les persones que necessitaven l'ajuda els calia també suport i acompanyament en la tramitació.

MÉS ENLLÀ DE L'ATENCIÓ RESIDENCIAL

La decisió d'ingressar en una residència pot tenir causes diverses: evitar l'aïllament, tenir limitacions de mobilitat, necessitar suport en les tasques domèstiques o en la cura personal..., però segur que la majoria de persones preferirien continuar vivint a casa seva si hi rebessin l'atenció i el suport que necessiten. És aquí on l'administració local pot impulsar polítiques que permetin millorar el benestar i facilitar l'autonomia de les persones, perquè és la més pròxima i perquè en té les competències. És responsabilitat dels ajuntaments, per exemple: garantir l'accessibilitat de l'espai públic i dels serveis; oferir suport per adequar els habitatges a les limitacions de mobilitat; planificar el territori i l'habitatge social amb una perspectiva intergeneracional i comunitària, no segregadora; garantir un servei d'atenció a domicili de proximitat, o garantir l'accés a l'adquisició de coneixements, l'art i la cultura a les persones de totes les edats.

Les polítiques municipals dirigides a la gent gran han d'allunyar-se, doncs, del model assistencialista, evitar el paternalisme i la infantilització, i activar els mecanismes necessaris per garantir els seus drets i cobrir les seves necessitats, sense oblidar que allò que facilita la vida i l'autonomia de les persones de més edat també contribueix al benestar del conjunt de la població. Qui no ha agraït alguna vegada un accés a peu pla al transport públic (perquè va amb croses o amb criatures, o arrossega un carretó o un gran cansament)? Qui no ha agraït mai trobar un caixer automàtic o una màquina expenedora amb instruccions simples i entenedores o un imprès amb lletra prou gran i clara? Qui no ha agraït un cop de mà a l'hora d'enfrontar-se amb tràmits feixucs i/o per via telemàtica? Un entorn urbà més amable i més accessible, una societat cohesionada, viva i activa contribueixen al benestar de les persones de totes les edats que viuen en un barri, un poble, una ciutat o un municipi.